

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
Інститут політології та права

«Затверджено»
на засіданні приймальної комісії
НПУ імені М.П. Драгоманова
Протокол № 4 від «19» березня 2012 р.
Голова приймальної комісії

Андрущенко В.П.

«Рекомендовано»

Вченою радою
Інституту політології та права
Протокол № 6 від «22» лютого 2012 р.
Голова Вченої ради

Андрусишин Б.І.

Програма
вступного фахового випробування

при вступі на навчання
для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня **«Магістр»** на базі освітньо-
кваліфікаційного рівня **«Спеціаліст»**

Спеціальність 8.15010003
Державне управління у сфері освіти

УДК 37.0
П78

*Схвалено науково-методичною радою Національної академії
державного управління при Президентіві України*

*Схвалено Вченою радою Інституту політології та права
НПУ імені М.П. Драгоманова
Протокол №6 від 22 лютого 2012 р.*

Програма містить основні матеріали, які необхідно вивчити для проходження конкурсного відбору до НПУ імені М.П. Драгоманова у 2012 році.

Пояснювальна записка

Українське суспільство переживає глибокі зміни, які пов'язані з радикальною трансформацією фундаментальних основ всіх систем життєдіяльності суспільства. На цьому тлі важливим завданням залишається досягнення стабільності у розвитку соціогуманітарної сфери. Ці завдання роблять актуальною проблему дослідження державної політики.

Сьогодні зростає інтерес до стратегічного планування державного управління, а раціональні підходи, які є основою стратегічного планування політики, дають можливість краще передбачити майбутнє, приймати відповідні рішення які сприятимуть ефективному вирішенню державотворчих проблем.

Програма для вступу до магістратури за напрямом «Державне управління», спеціальності «Державне управління у сфері освіти» допоможе у підготовці до вступного іспиту та посприє більш глибокому розумінню таких явищ, як: ефективність механізмів державного управління; аналіз державної політики у сфері освіти; теорія та історія державного управління; державне управління розвитком соціальної інфраструктури в умовах трансформації суспільства; соціальний капітал, як важливий чинник державної політики, базові засади інформаційної політики, інших аспектів державної управлінської діяльності..

Розділ І

ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКІ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ПИТАННЯ

1. **Поняття, основні ознаки та концепції держави.**
2. **Форма держави: характеристика складових елементів.**
3. **Поняття, ознаки та види органів державної влади.**
4. **Норми та джерела права.**
5. **Поняття та види систематизації законодавства.**
6. **Поняття та види юридичної відповідальності.**
7. **Конституційно-правовий статус людини і громадянина.**
8. **Форми безпосередньої та представницької демократії.**
9. **Президент України як глава Української держави.**
10. **Конституційний статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади.**

Список рекомендованих джерел

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. // Відом. Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - С. 141.
2. Закон України про внесення змін до Конституції України // Відом. Верховної Ради України. - 2005. - № 2. - Ст. 44.
3. Закон України про Кабінет Міністрів України // Відом. Верховної Ради України. - 2007. - № 11. - С. 94.
4. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV // ВВР. - 1999. - № 20-21. - Ст. 190.
5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07 лип. 2010 р. № 2453-VI // ВВР.- 2010.- №№ 41-42, 43, 44-45.- Ст. 529
6. Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Конституційне право України: Академ. курс: У 2 т. - К., 2006.
7. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підруч. Для студ. Вищ. Навч. Закл. / Нац. Ун-т внутр. Справ. - 2-ге вид. - Х.: Консум, 2005. - 656 с.

1. **Політика як суспільне явище та її зв'язок з державним управлінням.**
2. **Політична влада та її роль у житті суспільства.**
3. **Політична еліта та її роль у реформуванні українського суспільства.**
4. **Стан розвитку демократії в сучасній Україні.**
5. **Політична система: зміст, функції, структура. Становлення та розвиток політичної системи в Україні.**
6. **Характеристика політичних інститутів України та їх роль у житті суспільства.**
7. **Стан та розвиток партійної системи в Україні.**

- 8. Становлення представницької влади в Україні.**
- 9. Правові засади парламентаризму.**
- 10. Основні функції парламентської діяльності.**

Список рекомендованих джерел

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. - Х.: Прус, 2006. - 55 с.
2. Антоненко В.Г., Бабкін В.Д., Бабкіна О.В., Бебик В.М., Головатий М.Ф., Горбатенко В.П. Політологія: підручник / О.В.Бабкіна (ред.), В.П.Горбатенко (ред.). - 3-тє вид., перероб., доп. - К. : Академія, 2008. - 567с. - (Серія "Альма-матер"). - ISBN 978-966-580-2*58-7.
3. Державотворчий процес в Україні 1991-2006. В.А.Смолій (ред.).- К.: Наукова думка, 2007. - 910 с.
4. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: навч. Посіб. - 7-ме вид., перероб. І доп. - К. : Знання, 2008. - 415с. - Бібліогр.: с. 414-415. - ISBN 978-966-346-467-1.
5. Дмитренко М.А. Політична система України: розвиток в умовах глобалізації та інформаційної революції / Нац. Педагог. Ун-т ім. М.П.Драгоманова; Ін-т оперативної діяльності та державної безпеки. - К. : Знання України, 2008. - 544 с. - Бібліогр.: с. 514-540. - ISBN 978-966-316-210-6.
6. Шкляр, Л. Є. Парламент і парламентаризм: поняття та реалії. - Київ: Ніка-Центр, 2008.
7. Шаповал, В.М. Парламентаризм і законодавчий процес в Україні [Текст] : навч. посіб. / В.М. Шаповал, В.І. Борденюк, Г.С. Журавльова. - К. : Вид-во УАДУ, 2000. - 216 с.
8. Шляхтун, П. П. Парламентаризм [Текст]: словник-довідник / П.П. Шляхтун. – К. : Парлам. вид-во, 2003. - 151 с.

- 1. Глобалізація як основа геополітичних стратегій.**
- 2. Цивілізаційні виміри геополітичних стратегій.**
- 3. Міжнародні організації в системі міжнародних відносин.**
- 4. Європейська інтеграція як прояв геополітичних стратегій.**
- 5. Регіональні інтеграційні об'єднання в Європі.**
- 6. Основні події в процесі європейської інтеграції.**
- 7. Євроатлантична інтеграція як прояв геополітичних стратегій.**
- 8. Діяльність України в міжнародних організаціях.**
- 9. Відносини між Україною та Європейським Союзом.**

Список рекомендованих джерел

1. Міжнародні організації: Навч. Посіб. / За ред. Ю.Г.Козака, В.В.Ковалевського, З.Кутайні. - К.: Центр учб. Л-ри, 2007. - 440 с.
2. Міжнародні організації: Навч. Посіб. - К.: Видав.-поліграф. Центр "Київ". Ун-т, 2005. - 406 с.
3. Грицьак І.А. Європейське управління: теоретико-методологічні засади: Моногр. - К.: Вид-во "К.І.С.", 2006. - 398 с.

4. *Ніколас Мусіс. Усе про спільні політики Європейського Союзу / Пер. З англійської. - К.: "К.І.С. ", 2005. - XIV с, 466 с.*

5. *Десмонд Дайнен. Дедалі міцніший союз. Курс європейської інтеграції / Пер. З англ. - К.: "К.І.С.", 2006. - 696 с.*

- 1. Сутність та закономірність менеджменту.**
- 2. Організації як об'єкти управління.**
- 3. Прийняття управлінських рішень.**
- 4. Планування як функція менеджменту.**
- 5. Організаційна діяльність як функція управління.**
- 6. Мотивація як загальна функція менеджменту.**
- 7. Управлінський контроль в управлінні.**
- 8. Керівництво та лідерство.**
- 9. Комунікації в системі управління організацією.**
- 10. Ефективність управління.**

Список рекомендованих джерел

1. *Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум: Навч. Посіб. Для студ. Вищ. Закл. Освіти. – К.: Магнолія плюс; Л.: Новий світ – 2000, 2003. – 336 с.*

2. *Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. С англ. – М.: Дело ЛТД, 1994. – 702 с.*

3. *Менеджмент організацій: Учеб. Пособие / Л.А.Киржнер, Л.П.Киенко, Т.И.Лепейко, А.М.Тимонин. – К.: КНТ, 2006. – 688 с.*

4. *Осовська Г.В. Менеджмент організацій: Навч. Посіб. Для студ. Вищ. Навч. Закл. / Г.В.Осовська, О.А.Осовський. – К.: Кондор, 2007. – 676 с.*

- 1. Персонал організації як об'єкт менеджменту.**
- 2. Стратегія та політика менеджменту персоналу.**
- 3. Соціально-психологічні аспекти менеджменту персоналу.**
- 4. Кадрова служба та кадрове діловодство.**
- 5. Планування й розвиток персоналу.**
- 6. Управління процесами руху та регулювання діяльності персоналу.**
- 7. Оцінювання персоналу.**
- 8. Мотивація та стимулювання персоналу.**
- 9. Управління робочим часом працівників.**
- 10. Ефективність менеджменту персоналу.**

Список рекомендованих джерел

1. *Армстронг М. Практика управління людськими ресурсами. – СПб.: Питер, 2008. – 832 с.*

2. *Кибанов А.Я. Основы управления персоналом. – М.: ИНФРА-М., 2005. – 304*

3. *Менеджмент персоналу: Навч. Посібн. Вид. 2-ге, без змін / В.М.Данюк, В.М.Петюх, С.О.Цимбалюк та ін.; За заг. Ред. В.М.Данюка, В.М.Петюха. – К.: КНЕУ, 2006. – 398 с.*

4. *Стичинський Б.С., Зуб І.В., Ротань В.Г. Науково-практичний коментар до*

законодавства України про працю. – К.: А.С.К., 2000. – 1072 с.

5. Хміль Ф.І. Управління персоналом: Підруч. – К.: Академвидав, 2006. – 488 с.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПИТАННЯ

- 1. Основні етапи розвитку соціологічної думки.**
- 2. Суспільство: сутність, типи, тенденції розвитку.**
- 3. Соціальна структура і соціальна стратифікація.**
- 4. Соціальна взаємодія, соціальні відносини соціальна мобільність.**
- 5. Соціальні зміни та процеси.**
- 6. Соціальні інститути та організації.**
- 7. Етнос, народ, нація.**
- 8. Особистість у системі соціальних зв'язків.**
- 9. Методи соціологічних досліджень.**
- 10. Синергетика – сучасний метод аналізу самоорганізованих систем.**

Список рекомендованих джерел

1. Гіденс Е. Соціологія. – К.: Основи, 1999. – 726 с.
2. Практикум з соціології: Навч. Посіб. Для студ. Вищ. Навч. Закл. / За ред. В.М. Пічі. – Л.: Нов. Світ – 2000, 2004. – 368 с.
3. Соціологія: Курс лекцій / За ред. В.М.Пічі. – Л.: Нов. Світ – 2000, 2002. – 312 с.
4. Соціологія: Навч. Посіб. / За ред. С.О.Макеєва. – К.: Укр. Енцикл. Ім. М.П.Бажана, 1999. – 463 с.
5. Соціологія: Підруч. Для студ. Вищ. Навч. Закл. / За ред. В.Г. Городяненка. – К.: Академія, 2002. – 560 с.

- 1. Економічні потреби та інтереси як рушійні сили розвитку суспільного виробництва.**
- 2. Характер дії економічних законів і механізми їх використання.**
- 3. Економічна система суспільства та її основні структурні елементи.**
- 4. Економічний зміст власності, її форми та історичні види.**
- 5. Загальні засади економічного розвитку.**
- 6. Товарне виробництво, гроші і витрати виробництва.**
- 7. Ринкова організація економічної системи суспільства.**
- 8. Економічне зростання і соціально-економічний прогрес.**
- 9. Трансформаційні процеси розвитку економіки.**
- 10. Світове господарство та глобалізаційні економічні процеси.**

Список рекомендованих джерел

1. Бодров В.Г. Трансформація економічних систем: концепції, моделі, механізми регулювання та управління: Навч. Посіб. / В.Г.Бодров. - К.: Вид-во УАДУ, 2002. - 102 с.
2. Дзюбик С.Д. Сучасна економічна теорія і проблеми її застосування: Навч. Посіб. / С.Д.Дзюбик. - К.: Вид-во УАДУ, 2001. - 168 с.
3. Дзюбик С.Д., Ривак О.С. Основи економічної теорії: Навч. Посіб. - К.:

Знання, 2006. - 481 с.

4. Економічна енциклопедія: У 3 т. / Редкол.: Б.Д.Гаврилишин, С.В.Мочерний (відп. Ред.), О.А.Устенко (заст. Відп. Ред.) та ін. - К.: ВЦ "Академія", 2001-2003.

5. *Івашов М.Ф.* Актуальні питання економічної теорії та практики її застосування в державному управлінні: Навч. Посіб. - К.: Вид-во НАДУ, 2004. - 56 с

6. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / Відп. Ред. Г.Н.Климко; Кол. Авт.: Г.Н.Климко, Л.О.Каніщенко, В.М.Пригода, В.Г.Бодров та ін. - 5-те вид., випр. - К.: Знання-Прес, 2004. - 616 с.

- 1. Предмет і теоретичні засади мікроекономіки.**
- 2. Модель попиту та пропозиції.**
- 3. Ринкова рівновага.**
- 4. Теорія виробництва.**
- 5. Теорія суспільного вибору.**
- 6. Еластичність попиту і пропозиції.**
- 7. Теорія ринкових структур.**
- 8. Монополістична конкуренція. Олігопольні об'єднання.**
- 9. Ефективність виробництва.**
- 10. Загальна рівновага і ефективність: економічна теорія добробуту.**

Список рекомендованих джерел

1. *Блауг Марк.* Економічна теорія в ретроспективі / Пер. З англ. І.Дзюб. – К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001.

2. *Макконнелл К.Р, Брю С.Л.* Аналітична економія. Принципи, проблеми і політика. Ч. 2. Мікроекономіка. – Л.: Просвіта, 1999.

3. Мікроекономіка та макроекономіка: Підруч. Для студ. Екон. Спец. Закл. Освіти / За ред. С.М. Будаговської. – К.: Основи, 1998.

4. *Піндайк Р., Рубінфельд Д.* Мікроекономіка. –К.: Основи, 1997.

5. *Семюельсон П., Нордгауз В.* Мікроекономіка. – К.: Основи, 1998.

- 1. Предмет і теоретичні засади макроекономічної політики.**
- 2. Макроекономічні моделі.**
- 3. Валовий внутрішній продукт і його вимірювачі.**
- 4. Безробіття, цикли ділової активності.**
- 5. Інфляція та механізм антиінфляційної політики.**
- 6. Макроекономічна рівновага. Сукупний попит та сукупна пропозиція.**
- 7. Гроші, банківська справа та монетарна політика.**
- 8. Економічні функції держави та їх особливості в умовах України.**
- 9. Основні принципи і форми ринкової економіки.**
- 10. Політика протекціонізму і кейнсіанська теорія.**

Список рекомендованих джерел

1. *Блауг Марк.* Економічна теорія в ретроспективі / Пер. З англ. І.Дзюб. – К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001.

2. *Дорнбуш Р., Фішер С.* Макроекономіка / Пер. З англ. В.Мусієнко та В.Овсієнко. – К.: Основи, 1996.

3. Макконнелл К.Р, Брю С.Л. Аналітична економія. Принципи, проблеми і політика. Частина 1. Макроекономіка. – Львів: Просвіта, 1999.
4. Мікроекономіка та макроекономіка: Підруч. Для студ. Екон. Спец. Закладів освіти / За ред. С.М. Будаговської. – К.: Основи, 1998.
5. Семюельсон П., Нордгауз А. Макроекономіка. – К.: Основи, 1995.

- 1. Роль та функції держави в сучасних економічних системах.**
- 2. Сутність державного регулювання економіки.**
- 3. Система органів державного регулювання економіки.**
- 4. Методи та форми державного регулювання економіки.**
- 5. Бюджетно-податкове регулювання економіки.**
- 6. Механізм монетарного регулювання економіки.**
- 7. Державне регулювання інвестиційної діяльності.**
- 8. Регулювання зовнішньоторгівельної діяльності.**
- 9. Державне регулювання науково-технічної діяльності та структурних зрушень в економіці.**
- 10. Державне регулювання ринку праці та соціального розвитку.**

Список рекомендованих джерел

1. Бодров В.Г. Трансформація економічних систем: концепції, моделі, механізми регулювання та управління: Навч. Посіб. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 104
2. Воротін В.Є. Макроекономічне регулювання в умовах глобальних трансформацій. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 392 с.
3. Гаман М.В. Державне управління інноваціями: Україна та зарубіжний досвід. – К.: Вид-во НАДУ, 2005. – 217 с.
4. Державне регулювання економіки: Підруч. Для студ. Екон. Спец. Вузів / І.Р.Михасюк, А.Ф.Мельник, М.І.Крупка, З.М.Залога; За ред. І.Р.Михасюка. – 2-ге вид., випр. і допов. – К.: Атіка; Ельга-Н, 2002. – 592 с.
5. Дзюбик С.Д. Сучасна економічна теорія і проблеми її застосування: Навч. Посіб. / С.Д. Дзюбик. – К.: Вид-во УАДУ, 2001. – 168 с.
6. Економічна енциклопедія: У 3 т. / Редкол.: Б.Д.Гаврилишин, С.В.Мочерний (відп. Ред.), О.А.Устенко (заст. Відп. Ред.) та ін. – К.: ВЦ “Академія”, 2001-2003.

- 1. Підприємство як суб’єкт господарювання.**
- 2. Управління підприємством.**
- 3. Необоротні активи підприємства.**
- 4. Оборотні активи підприємства.**
- 5. Інноваційні процеси на підприємстві.**
- 6. Організація виробництва на підприємстві.**
- 7. Регулювання, прогнозування та планування діяльності підприємства.**
- 8. Управління трудовими ресурсами на підприємстві.**
- 9. Продуктивність, мотивація та оплата праці на підприємстві.**
- 10. Фінансово-економічні результати й ефективність діяльності**

підприємства.

Список рекомендованих джерел

1. Господарський Кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 435-IV // Офіц. Вісн. України. – 2003. - № 11. – С. 303. – Ст. 462.
2. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991р. № 1576 – XII // Відом. Верховної Ради України. – 1991. - № 49. – Ст. 682.
3. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 13 грудня 1991 р. № 1978-XII // Відом. Верховної Ради України. – 1992. - № 12. – Ст. 165.
4. *Амосов О.Ю., Латинін М.А.* Економіка підприємства: Навч. Посіб для самот. Вивчення дисципліни. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2008. – 168 с.
5. *Афанасьєв М.В., Плоха О.Б.* Економіка підприємства: Навч.-метод. Посіб. / Харківський національний економічний ун-т. – Х.: ВД “Інжек”, 2007. – 320 с.
6. *Бойчук І.М.* Економіка підприємства: Навч. Посіб. – Вид. 2-ге, допов., переробл. – К.: Атіка, 2007. – 528 с.

- 1. Суть фінансів.**
- 2. Характеристика фінансової системи.**
- 3. Функції фінансів.**
- 4. Податки і їх роль у регулюванні економічних процесів.**
- 5. Принципи формування податкової системи.**
- 6. Фінансовий контроль.**
- 7. Загальна характеристика державних фінансів.**
- 8. Поняття бюджету.**
- 9. Бюджетний дефіцит.**
- 10. Видатки бюджету.**

Список рекомендованих джерел

1. *Базилевич В.Д., Баластрик Л.О.* Державні фінанси. - К.: Атіка, 2002. -С. 368.
2. *Василик О.Д.* Державні фінанси України.- К.:Вищ. Школа, 1997- 383 с.
3. *Ільченко-Сюйва Л.В.* Податкова політика України в контексті європейської інтеграції. - К.: Вид-во НАДУ, 2007. - 44 с.
4. *Ковбасюк Ю.В.* Державні фінанси і бюджетний процес (опорний конспект дистанційного курсу): Навч. Посіб. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 76 с.
5. *Розпутенко І.* Державні видатки в перехідних економіках. - К.: УАДУ. - 1998. - 214 с.
6. *Стігліц Дж.Е.* Економіка державного сектора. - К.: Основи, 1998.

- 1. Предмет і метод статистики.**
- 2. Статистичні показники.**
- 3. Абсолютні та відносні статистичні показники.**
- 4. Середні величини.**

- 5. Показники варіації.**
- 6. Вибірковий метод.**
- 7. Ряди динаміки.**
- 8. Індексний метод.**
- 9. Методи аналізу взаємозв'язків.**
- 10. Табличний метод.**

Список рекомендованих джерел

1. Економічна статистика: Навч. Посіб. / За ред. Д-ра екон. Наук Р.М.Моторина. – К.: КНЕУ, 2005. – 362 с.
2. *Моторин Р.М., Головач А.В., Сидорова А.В. та ін.* Економічна статистика: Навч.-метод. Посібник для самост. Вивч. Дисц. // За заг. Ред. Р.М.Моторина. – К.: КНЕУ, 2005. – 362 с.
3. Фінансова статистика (з основами теорії статистики): Підручник. – Під керівництвом та наук. ред. В.Б.Захожая. – К.: МАУП, 2005. – 496 с.
4. Статистика: Підручник / С.С.Герасименко, А.В.Головач, А.М.Єріна та ін.; За наук. ред. Д-ра екон. Наук С.С.Герасименка. – 2-ге вид., переробл. І допов. – К.: КНЕУ, 2000. – 467 с.
5. *Пальян З.О.* Демографічна статистика: Навч.-метод. Посіб. Для самост. Вивч. Дисц. – К.: КНЕУ, 2006. – 132 с.

- 1. Теоретичні основи розміщення продуктивних сил та регіональної економіки.**
- 2. Закономірності та принципи розміщення продуктивних сил.**
- 3. Фактори розміщення продуктивних сил.**
- 4. Господарський комплекс України, особливості структури і трансформація в ринкових умовах.**
- 5. Природні умови в Україні та їх вплив на розвиток продуктивних сил.**
- 6. Регіональна економічна політика України.**
- 7. Управління регіональним розвитком.**
- 8. Природно-ресурсний потенціал України: класифікація, розміщення та економічна оцінка.**
- 9. Економіка регіонів України й особливості регіонального розвитку.**
- 10. Зовнішньоекономічні зв'язки та їх роль у розвитку продуктивних сил України і регіонів.**

Список рекомендованих джерел

1. *Дорогунцов С.Т., Олійник Я.Б., Степаненко А.В.* Теорії розміщення продуктивних сил і регіональної економіки. – К.: СТАФЕД-2, 2001. – 143 с.
2. *Заболоцький Б.Ф.* Розміщення продуктивних сил України. Національна макроекономіка. – К.: ТОВ “Вид-во “Кондор”, 2002. – 235 с.
3. *Стеченко Д.М.* Розміщення продуктивних сил і регіоналістика: Навч. Посіб. / Д.М.Стеченко. – 2-е вид., випр., допов. – К.: Вікар, 2002. – 156 с.
4. *Пістун М.Д., Тьорло В.О.* Регіональна політика України. – К., 2004. – 87 с.
5. *Олійник Я.Б., Запотоцький С.П., Кононенко О.Ю., Мельничук А.Л., Пасько В.Ф.* Регіональна економіка: Навч. Посіб. / За ред. Я.Б.Олійника. – К.: КНТ, 2007. – 444 с.

- 1. Управління природокористуванням та правовий захист навколишнього середовища в Україні.**
- 2. Місце та роль природних ресурсів в економіці держави.**
- 3. Міжнародне співробітництво у природоохоронній діяльності.**
- 4. Економічний розвиток та екологічні фактори як сталий розвиток держави.**
- 5. Основні джерела забруднення навколишнього природного середовища (охорона повітряного середовища, охорона водного середовища, стратегія землекористування та ін.).**
- 6. Регіональні проблеми природокористування.**
- 7. Правові, організаційні та міжнародні аспекти охорони навколишнього середовища.**
- 8. Державні заходи щодо захисту життя людини.**
- 9. Екологізація суспільного розвитку як комплекс заходів щодо забезпечення охорони навколишнього середовища в державі.**
- 10. Національна система охорони здоров'я.**

Список рекомендованих джерел

1. Закон України про охорону навколишнього природного середовища // Відом. Верховної Ради України. – 1991. - № 41. – 546 с.
2. Адаменко О.М., Коленко Я.В., Консевіч Л.М. Основи екології: Навч. Посіб. – К.: Центр навч. Л-ри, 2005. – 320 с.
3. Державна політика з охорони громадського здоров'я в Україні: Навч. Посіб. / І.М.Солоненко, Л.І.Жаліло – кер. Автор. Кол. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 140 с.
4. Дуднікова І.І. Екологія і безпека життєдіяльності. – К.: Вища шк., 2005. – 230 с.
5. Екологічні проблеми України і її регіонів. Опорний конспект лекцій для студентів факультету соціально-економічного управління / Укладач: О.Д.Білоброва. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ “Магістр”, 2008. – 44 с.
6. Оболенський О.Ю., Солоненко І.М., Жаліло Л.І. та ін. Управління охороною здоров'я на місцевому рівні: національний та зарубіжний досвід. – К.: Асоціація міст України та громад, 2007. -191 с.
7. Солоненко І.М., Рожкова І.В. Управління організаційними змінами у сфері охорони здоров'я: монографія. . – К.: Вид-во “Фенікс”, 2008. -276 с.

- 1. Інформаційне суспільство та суспільство знань.**
- 2. Інформаційна політика держави: напрями, проблеми та пріоритети.**
- 3. Стан і перспективи розвитку інформаційної сфери в Україні.**
- 4. Роль засобів масової інформації в сучасних суспільних процесах.**
- 5. Взаємовідносини органів публічної влади і засобів масової інформації.**
- 6. Зв'язки з громадськістю в органах державної влади.**
- 7. Нормативно-правове та організаційне забезпечення державної інформаційної політики.**
- 8. Електронне урядування як нова форма державного управління.**

9. Поняття, сутність, актуальність, мотивація запровадження та функціонування електронного урядування.

10. Нормативно-правове та організаційне забезпечення впровадження електронного урядування.

Список рекомендованих джерел

1. Почепцов Г.Г., Чукут С.А. Інформаційна політика. Навч. посіб. - К.: Вид-во „Знання“, 2008. - 665 с.
2. Тоффлер Е. Третя хвиля. - К.: Вид. дім “Всесвіт”, 2000. - 480 с.
3. Закон України “Про інформацію” [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Закон України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні” [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
5. Закон України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки” від 09.01.2007 № 537-V, [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
6. Всесвітній саміт з питань інформаційного суспільства (Женева 2003 -Туніс 2005). Підсумкові документи. - К.: ДП “Зв’язок”, 2006. - 19 с.
7. Вишневський А., Дунаєв В. “Електронне урядування: досвід упровадження в Головдержслужбі України”. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.guds.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=161469&cat_id=37402.

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ ПИТАННЯ

1. Первісне суспільство та перші державні утворення на території України.
 2. Київська Русь та її історичне значення. Галицько-Волинська держава.
 3. Українські землі у складі Литви та Польщі (XIV-XVII ст.).
 4. Національно-визвольна війна українського народу 1648-1657 рр.
 5. Українські землі в другій половині XVII-XVIII ст.
 6. Українське національне відродження в кінці XVIII - на початку XX ст.
 7. Піднесення національно-визвольного руху в Україні (1917 р.).
- Україна в умовах відродження та збереження державної незалежності (1918-1920 рр.).
8. Україна у 1920-1930-х рр.
 9. Україна напередодні та в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.).
 10. Україна на шляху до державної незалежності (1985-1991 рр.).

Список використаних джерел

1. *Бойко О.Д.* Історія України: Навч. Посіб. / О.Д.Бойко. – 3-тє вид., виправлене і доп. – К.: Академвидав, 2007. – 688 с. – (Альма-матер).
2. *Лановик Б.Д.* Історія України: Навч. Посіб. / Б.Д.Лановик, М.В.Лазарович. – 3-тє вид., випр. І доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 598 с.
3. *Литвин В.М.* Історія України: Підруч. – К.: Наук. думка, 2006. – 728 с.
4. *Остафійчук В.Ф.* Історія України: сучасне бачення: Навч. Посіб. / В.Ф.Остафійчук; МОНУ; КЕІМ. – 3-тє вид., перероб. І доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 422 с.
5. *Уривалкін О.М.* Історія України (середина XIII – середина XVII ст.): Навч. Посіб. / О.М. Уривалкін. – К.: Кондор, 2005. – 284 с.
6. *Уривалкін О.М.* Історія України (кінець XVII – початок XXI ст.): Посіб. / О.М. Уривалкін. – К.: КНТ, 2007. – 436 с.

1. **Поняття культури, її суть та суспільні функції.**
2. **Особливості культурних процесів у незалежній Україні.**
3. **Ключові складові сучасної української духовної культури.**
4. **Національна ідея, національна ідеологія та національна самосвідомість українського народу.**
5. **Витоки і розвиток української культури у IX-XVIII ст.**
6. **Розвиток культури України у XIX-XX ст.**

Список рекомендованих джерел

1. *Абрамович С.Д., Тілло М.С., Чикарьова М.Ю.* Культурологія: Навч. Посіб. Для студ. Вищ. Навч. Закл. / Київ. Нац. Торгов.-екон. Ун-т; Чернівець. Торгов.-екон. Ін-т. - К.: Кондор, 2005. - 352 с.
2. *Багацький В.В., Кормич Л.І.* Культурологія. Історія і теорія культури XX століття: Навч. Посіб. Для студентів вищ. Навч. Закл. - 2-ге вид., перероб. І допов. - К.: Кондор, 2007. - 304 с.

3. Державна політика в соціогуманітарній сфері: Підручник / [авт.кол.:В.А.Скुरатівський, В.П.Трощинський, П.К.Ситнік та інш.]: за заг.ред. В.А.Скुरатівського, В.П.Трощинського.- К.: НАДУ, 2010. - 284с.

4. *Закович М.М., Зязюн І.А., Семашко ОМ., Безвершук Ж.О., Дорога А.Є.* Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. Посіб. - 3-тє вид., стер. - К.: Знання, 2007. - 567 с.

5. *Скुरатівський В., Трощинський В., Чукут С.* Гуманітарна політика в Україні: Навч.посіб.-. Культурологія: Навч. посіб. - К.: Вид-во УАДУ; Вид-во "Міленіум", 2002. - 262с.

- 1. Поняття світогляду.**
- 2. Функції філософії.**
- 3. Основні розділи філософії.**
- 4. Історичні етапи розвитку філософії.**
- 5. Проблема людини у філософії.**
- 6. Предмет соціальної філософії.**
- 7. Основні сфери суспільного буття.**
- 8. Особливості української філософії.**
- 9. Сутність та критерії суспільного прогресу.**

Список рекомендованих джерел

1. Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми: Монографія / За заг. Ред. В.М.Князева. – К.: Вид-во НАДУ; Міленіум, 2003. – 320 с.

2. Державне управління: Словник-довідник /Уклад.: В.Д.Бакуменко, Д.О.Безносенко, І.М.Варзар, В.М.Князєв, С.О.Кравченко, Л.Г.Штика; За заг. Ред. В.М.Князєва, В.Д.Бакуменка. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 228 с.

3. *Князєв В.Н.* Человек и технология. – К.: Лыбидь, 1990.

4. *Князєв В.М., Бакаєв Ю.В.* Громадянське суспільство в контексті реалій сучасної України // Формування громадянського суспільства в Україні: стан, проблеми, перспективи. – К.: Вид-во УАДУ, 2001. – С. 26-38.

5. Організаційна культура: навчально-методичний посібник навчальної дисципліни "Філософські засади державного управління" / Уклад.: В.М.Князєв, Т.Е.Василевська, А.В.Ліпенцев. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – 32 с.

6. Філософія: Навч. Посіб. / І.Ф.Надольний, В.П.Андрущенко, І.В.Бойченко, В.М.Князєв та ін.; За ред. І.Ф.Надольного. – К.: Вікар, 2004. – 516 с.

- 1. Поняття релігії.**
- 2. Основні типи релігій.**
- 3. Світові релігії.**
- 4. Основні напрямки християнства.**
- 5. Іслам як світова релігія.**
- 6. Типи церковно-державних відносин.**
- 7. Співвідношення науки і релігії.**
- 8. Співвідношення філософії і релігії.**

9. Сучасні тенденції релігійного життя в Україні.

Список рекомендованих джерел

1. *Лубський В.І.* Релігієзнавство: Підруч. Для студ. Вузів. – К., 2007.
2. *Огієнко І.І.* Українська церква: Нариси з історії православної церкви: У 2 т. – К., 2003.
3. *Радугин А.А.* Введение в религиоведение. – М., 2006.
4. Релігієзнавство: Підручник / Ю.А.Калінін, Є.А.Харьковченко. – К., 2005.
5. *Токарев С.А.* Религия в истории народов мира. – М.: Политиздат, 2003.

1. Предмет етики.

2. Поняття та структура моралі.

3. Основні теоретичні концепції етики.

4. Особливості морально-етичного регулювання людських стосунків.

5. Моральне підґрунтя етикету.

6. Основні проблеми морального вибору.

7. Моральні основи авторитету державного службовця.

8. Основні моральні цінності.

Список рекомендованих джерел

1. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни “Вступний модуль” підмодуля “Культура та етика публічного адміністрування” (для слухачів спеціальності “Публічне адміністрування” денної форми навчання) / Уклад.: В.М.Князєв, Т.Е.Василевська. - К.: Вид-во НАДУ, 2007. - 48 с.
2. *Василевська Т.Е.* Етичні аспекти взаємовідносин між колегами у професійних колективах державних службовців // Зб. Наук. пр. НАДУ. - К.: Вид-во НАДУ, 2004. - Вип. 2. - С. 150-158.
3. Розвиток людського ресурсу адміністративної реформи в Україні: стан і перспективи: Монографія. - К.: Норма-принт, 2002. - 160 с.
4. Організаційна культура: Навч.-метод. Посіб. Навч. Дисципліни “Філософські засади державного управління” / Уклад.: В.М.Князєв, Т.Е.Василевська, А.В. Ліпенцев. - К.: Вид-во НАДУ, 2007. - 32 с.
5. *Малахов В.А.* Етика: курс лекцій: Навч. посіб. - К.: Либідь, 1996. - 304 с.

1. Поняття науки. Наука як спосіб відношення людини до світу.

2. Рівні наукового дослідження.

3. Емпіричні методи наукового пізнання.

4. Теоретичні методи наукового пізнання.

5. Роль та місце науки в державно-управлінській діяльності.

Список рекомендованих джерел

1. *Войтович Р.В.* Логіка, методологія і методика наукових досліджень (опорний конспект дистанційного курсу навчальної дисципліни): Навч. Посіб. - К.: Міленіум, 2005. - 119 с.

2. Методичні рекомендації до вивчення навчальної дисципліни “Вступний модуль” підмодуля «Методологічні засади досліджень у галузі публічної адміністрації» (для слухачів спеціальності “Публічне адміністрування” денної форми навчання) / Уклад.: В.М.Князев, Ю.В.Бакаєв. - К.: Вид-во НАДУ, 2007. - 96 с.

3. *Фаренік С.А.* Логіка і методологія наукового дослідження: Наук.-метод. Посіб. - К.: Вид-во УАДУ, 2000. - 340 с.

4. *Рузавин Г.И.* Методология научного исследования. - М.: ЮНИТИ, 1999. - 318 с.

5. *Папковская П.Я.* Методология научных исследований: Курс лекций // <http://muna.ru/catalog/detail/?bookid=192537>

1. Сучасна українська літературна мова.

2. Офіційно-діловий стиль.

3. Фонетика та словотвір.

4. Українська орфографія, її значення для правильного оформлення ділових паперів.

5. Лексичний склад сучасної української літературної мови.

Використання лексичних засобів у ділових текстах.

6. Українська фразеологія. Фразеологізми ділової української мови.

7. Українська морфологія. Використання морфологічних засобів у ділових текстах.

8. Український синтаксис. Використання синтаксичних структур у ділових текстах.

9. Українська пунктуація. Основні правила вживання розділових знаків у ділових паперах.

10. Українська стилістика.

Список рекомендованих джерел

1. *Волкотруб Г.Й.* Практична стилістика сучасної української мови: Використання морфологічних засобів мови: Навч. Посіб. – К.: ТОВ «ЛДЛ», 1998.

2. *Єгорова Т.Д.* Практичний курс української мови: Навч. Посіб. – К.: Вид-во НАДУ, 2006.

3. *Паламар Л.М., Кацавець Г.М.* Українське ділове мовлення. – К., 1997.

4. *Плотницька І.М.* Ділова українська мова: Навч. Посіб. – К.: Центр навч. Л-ри, 2008.

5. Український правопис / Ін-т мовознавства ім. О.О.Потебні НАН України; Ін-т укр. Мови НАН України. – Стер. Вид. – К.: Наук. думка, 2005.

6. *Ющук І.П.* Практичний довідник з української мови. – К., 1998.

КРИТЕРІЇ

оцінювання відповідей абітурієнтів Інституту політології та права на
вступному фаховому випробуванні зі спеціальності 8.15010003
Державне управління у сфері освіти

Рівень	Кількісна характеристика рівня	Характеристика відповідей абітурієнта на питання теоретичного змісту
Низький	100-123 бали	Абітурієнт не усвідомлює змісту питання білету, тому його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Наявна повна відсутність уміння міркувати.
Задовільний	124-149 балів	Відповіді на питання білету носять фрагментарний характер, характеризуються відтворенням знань на рівні запам'ятовування. Абітурієнт поверхово володіє умінням міркувати, його відповіді супроводжуються другорядними міркуваннями які, інколи, не мають безпосереднього відношення до змісту запитання.
Достатній	150-174 бали	У відповідях на питання білету допускаються деякі неточності або помилки не принципового характеру. Абітурієнт демонструє розуміння матеріалу на рівні аналізу. Помітне прагнення абітурієнта логічно розмірковувати при відповіді на питання білета.
Високий	175-200 балів	Абітурієнт дає повну і розгорнуту відповідь на питання білету. Його відповіді свідчать про розуміння матеріалу на рівні аналізу закономірностей, характеризуються логічністю і послідовністю суджень.

Голова фахової комісії
доктор історичних наук, професор

Б.І. Андрусишин